

# Borgerretsfonden udskriver prisopgave om forbedring af datakvaliteten i det offentlige

De offentlige myndigheder i Danmark har mange personoplysninger om borgerne. En del af disse er forældede eller direkte misvisende. Men lovgivning og it-systemer er indrettet således, at selv om myndighederne bliver opmærksomme på, at oplysningerne er forældede eller misvisende, så bliver der ikke altid blokeret effektivt for, at de fortsat kan blive tilgået eller endda brugt. Denne risiko for fortsat brug kan være såvel en følelsesmæssig byrde som en retssikkerhedsmæssig risiko for den enkelte borger.

Dette problem skal ses i sammenhæng med, at det er helt bevidst, at det er gjort svært – både for myndighederne og borgerne – at slette data i de offentlige registre. Det skyldes ikke mindst ønsket om at beskytte borgerne mod fejl eller magtmisbrug fra myndighedernes side, som ellers kunne blive en følge af, at tidligere (forældede eller misvisende) personoplysninger blev slettet.

Når personoplysninger er forældede eller misvisende, er der imidlertid ikke kun mulighed for at slette dem – eller lade data forblive tilgængelige i registrene. En mellemløsning mellem sletning og fortsat almindelig tilgængelighed er, at forældede eller misvisende oplysninger blokeres effektivt, så kun særligt autoriserede personer kan få adgang til disse efter bestemte retningslinjer og procedurer.

En væsentlig praktisk udfordring forbundet med kvaliteten af de personoplysninger, som ligger i de offentlige danske registre, er, at disse registre og it-systemer er indbyrdes forbundne på mange måder. Det er derfor nødvendigt at sikre, at blokeringen også omfatter den afledte brug af personoplysninger. Dette er den virkelige udfordrende opgave, der skal løses, hvis fortsatte uønskede konsekvenser af brug af forældede eller forkerte personoplysninger skal stoppes.

Borgerretsfonden ønsker at modtage grundigt gennemarbejdede belysninger af de problemer, som den nuværende danske håndtering af forældede eller misvisende personoplysninger fører med sig. Det er Borgerretsfondens ønske herigennem at bidrage til forbedring af datakvaliteten i Danmark, og til at imødegå problemet med forældede eller forkerte personoplysninger i et samfund som det danske, hvor it-anvendelse er stærkt udbredt og må forventes at blive yderligere udbygget i fremtiden. En imødegåelse af problemet vil medvirke til at begrænse ikke mindst de negative retssikkerhedsmæssige konsekvenser, som borgere ellers udsættes for, når forældede eller misvisende personoplysninger forbliver frit tilgængelige i de offentlige systemer.

Besvarelser af prisopgaven skal ske på et højt fagligt plan. Borgerretsfonden er interesseret i at modtage besvarelser, som angriber problemet fra en bred vifte af vinkler. Eksempler på dette kunne være følgende:

- fordele/ulemper ved blokering contra sletning af forældede eller forkerte personoplysninger,

- problemstillinger i relation til anvendelse/udpegning af autoriserede personer til at varetage adgangen til blokerede personoplysninger,
- retningslinjer og procedurer ved blokering eller sletning af forældede eller forkerte personoplysninger,
- retningslinjer og procedurer for "videregivelse" af blokering eller sletning af forældede eller forkerte personoplysninger til øvrige it-systemer mv., som tidligere har anvendt disse oplysninger,
- afdækning af årsager til, at det i dag er muligt fortsat at anvende forældede eller forkerte personoplysninger fra offentlige dataregistre, efter at det er konstateret, at oplysninger er forældede/misvisende,
- kortlægning af omfanget af forældede eller forkerte personoplysninger i offentlige dataregistre,
- hvordan anvendelse af forældede og/eller forkerte personoplysninger fra offentlige dataregistre kan påvirke borgernes forhold og tillid til det offentlige og til det offentliges it-anvendelse,
- de retlige rammer for myndighedernes opbevaring af forældede eller forkerte personoplysninger,
- borgernes rettigheder, når der er anvendt forældede eller forkerte personoplysninger,
- følger, bl.a. psykiske, for borgerne af, at der indgår forældede eller forkerte personoplysninger i offentlige dataregistre.

Denne liste er alene en eksemplificering og således ikke udtømmende. Prisopgaven vedrører et område, hvor såvel design af it-systemer og dataregistre som juridiske og etiske aspekter er meget centrale. En besvarelse af prisopgaven kan omfatte alle disse aspekter eller blot et enkelt aspekt. Det er Borgerretsfondens ønske at få belyst betydningen af øget datakvalitet på personområdet i det offentlige fra så mange relevante vinkler som muligt – herunder IT-tekniske, juridiske, sociologiske, psykologiske, filosofiske og økonomiske. Ved vurderingen af de indkomne besvarelser vil der blive lagt vægt på, at der opstilles konstruktive forslag til løsning af de konstaterede problemer.

Opgavebesvarelsen skal være på et akademisk niveau, men skal samtidig kunne danne grundlag for en kvalificeret debat af de rejste spørgsmål i medier og offentlighed, og den skal kunne bidrage til et bredere beslutningsgrundlag for fremtidig lovgivning i forbindelse med fremtidige spørgsmål om afvejning af hensynet til individet over for hensynet til effektiv offentlig administration. Besvarelsen kan affattes på dansk eller engelsk.

Fonden nedsætter et udvalg til bedømmelse af de indsendte besvarelser. Samlet er der en præmiesum til 100.000 kr. Fondens bestyrelse træffer afgørelse om uddelingen, som kan ske i én eller flere portioner.

Fristen for indsendelsen af besvarelser er 1. maj 2019.